

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนและประชาชนที่สนใจเข้าร่วมพัฒนาหอกระจายข่าว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีแนวคำถามและการสังเกต จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้ระบุ ผลการวิจัยมีดังนี้

หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านตั้งอยู่ในที่สาธารณะ มีสถานภาพเป็นสื่อประจำหมู่บ้าน ที่มีบทบาทเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของรัฐสู่ชุมชน ด้วยรูปแบบของการประกาศข่าวราชการและการเปิดเทปประชาสัมพันธ์ ส่วนบทบาทของการเป็นสื่อกลางของชุมชนนั้น ใช้เพื่อการเรียกประชุมหมู่บ้านและเผยแพร่กิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนจึงเป็นเพียงการร่วมรับฟังเท่านั้น

ส่วนการพัฒนาหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งลักษณะของชุมชนเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดแนวทางการพัฒนาหอกระจายข่าวร่วมกัน โดยมีจุดเด่นด้านผู้นำชุมชน สถานที่ตั้งหอกระจายข่าว ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนและการได้มาของหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ประกอบกับการจัดประชุมหมู่บ้านเพื่อให้ชุมชนแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ และแก้ไขปัญหาการดำเนินงานหอกระจายข่าวร่วมกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนระยะแรกเป็นการมีส่วนร่วมในระดับที่หนึ่งคือในฐานะผู้รับสาร/ผู้ใช้สารเพียงอย่างเดียว ต่อมาเมื่อสร้างความเข้าใจกับชุมชนด้วยการหารือ การจัดประชุมหมู่บ้าน ทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่สองในฐานะผู้ผลิต / ผู้ร่วมผลิตมากขึ้น โดยเฉพาะขึ้นก่อนการผลิตและยังพบว่าระดับการมีส่วนร่วมเริ่มพัฒนาขึ้นไปสู่ระดับที่สาม ในฐานะผู้วางแผนและกำหนดนโยบายด้วย

The purposes of this research were to study: 1) the operation of the local public announcement system of a village, and 2) the way that villagers participate in its development. The data of the study were collected from local announcers, village leaders and people who were interested in public announcement development by means of the interview and observance method. The data were analyzed, according to the researcher's objectives.

The results were as follows:

The local public announcement system located in a public area, is the communication medium of this village. It is a channel of broadcasting news from government and public relation news to community. It is also used for calling meetings and publicizing community's activity. Therefore, participating in local public announcement of the community is only listening to information.

Public announcement development in a village involves community participation. The village's characteristics are the main foundation of ways of development. The important elements consist of village leaders, location of the public announcement system, the relationship within the community, and how villagers receive public announcement system. Moreover, village's meetings, the other main method, of allowing to make people give comments, recommend, and solve problems about public announcement, can truly meet the needs of villagers.

The participation of people in the early period appeared in the first level when people were only the message receivers and users. Then, after they had the better understanding by consulting to one another or arranging the meeting, they had participated more in the second level as producers and co-producers, especially in pre-production. In addition, the research revealed that finally people had developed to the third level as the planners and policy makers.